

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

Cabinet Secretar de Stat

Nr. DEICP/262838 / 31 .03.2022

Punctul de vedere final al Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor privind parcurgerea procedurii de evaluare de mediu pentru PROGRAMUL INTERREG NEXT ROMÂNIA - REPUBLICA MOLDOVA PENTRU PERIOADA 2021-2027

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, ca autoritate competentă pentru parcurgerea procedurii de evaluare de mediu pentru **PROGRAMUL INTERREG NEXT ROMÂNIA - REPUBLICA MOLDOVA PENTRU PERIOADA 2021-2027**, având ca autoritate de management România prin Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, a parcurs procedura de evaluare de mediu în timpul elaborării programului și înainte de adoptarea acestuia, în conformitate cu prevederile Directivei Parlamentului European și a Consiliului 2001/42/EC din 27 iunie 2001 *privind evaluarea anumitor planuri și programe asupra mediului* transpusă în legislația națională prin *HG nr.1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe*.

Ca urmare a derulării procedurii, menționăm următoarele aspecte importante:

1. Modul în care Raportul de mediu a fost elaborat:

Evaluarea de mediu a fost realizată în conformitate cu dispozițiile Directivei 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 *privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului* (Directiva SEA) transpusă în legislația națională prin *HG nr.1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe*.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (4) din Directiva SEA coroborat cu art. 19 și art.20 din *HG nr. 1076/2004* au fost identificate conținutul și nivelul de detaliere al informațiilor care au fost incluse în Raportul de mediu.

Recomandările și comentariile primite de la autoritățile publice au fost integrate în conținutul Raportului de mediu.

Obiectivele generale ale Programului INTERREG Next România-Republica Moldova pentru perioada 2021-2027 sunt:

1. *Obiectivul de politică PO2* - O Europă mai ecologică și rezilientă, cu emisii scăzute de carbon, prin promovarea tranziției la o energie curată și sigură, a investițiilor ecologice și a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării și adaptării schimbărilor climatice, a prevenirii și gestionării riscurilor și mobilitate urbană durabilă;
2. *Obiectivul de politică PO4* - O Europă mai socială și mai incluzivă care implementează Pilonul European al Drepturilor Sociale;
3. *Obiectiv specific Interreg - ISO 1* - O cooperare mai bună în domeniul guvernării;
4. *Obiectiv specific Interreg - ISO 2* - O Europă mai sigură.

Fiecare obiectiv general cuprinde priorități și obiective specifice, astfel:

1. Obiectivul de politică PO2

Prioritatea 1: Comunități verzi

1.1. Obiectiv specific: Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței ținând seama de abordările ecosistemice.

1.2. Obiectiv specific: Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a biodiversității naturii, și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, și reducerea tuturor formelor de poluare.

2. Obiectivul de politică 4

Prioritatea 2: Dezvoltare socială transfrontalieră

2.1. *Obiectiv specific:* Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive, în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educație și formarea la distanță și online.

2.2. *Obiectiv specific:* Asigurarea accesului egal la servicii de sănătate și promovarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv asistența medicală primară, și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată la cea bazată pe familie și pe comunitate.

2.3. *Obiectiv specific:* Consolidarea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltare economică, incluziunea socială și inovarea socială.

3. Obiectivul Specific INTERREG 1

Prioritatea 3: Cooperare transfrontalieră.

3.1. *Obiectiv specific:* Consolidarea eficacității administrației publice prin promovarea cooperării juridice și administrative și a cooperării între cetățeni, actorii societății civile și instituții, în special în vederea soluționării obstacolelor juridice și de altă natură din regiunile de frontieră.

4. Obiectivul Specific INTERREG 2

Prioritatea 3: Cooperare transfrontalieră.

4.1. *Obiectiv specific:* Gestionarea trecerilor frontierei și gestionarea mobilității și migrației .

În cadrul Raportului de mediu au fost identificate legăturile *Programului* cu alte planuri și programe relevante.

Aria eligibilă pentru implementarea Programului INTERREG Next România-Republica Moldova pentru perioada 2021-2027 include 4 județe ale României (Galați, Vaslui, Iași și Botoșani) și Republica Moldova cu întreg teritoriul ei. Lungimea totală a graniței este de 681,4 Km, iar suprafața totală a ariei de implementare a Programului este de 54.089,80 km². Din suprafața totală eligibilă, 37,42% corespund teritoriului României și 62,58% Republicii Moldova.

Teritoriul Programului în Republica Moldova reprezintă 62,58% din teritoriul țării, o pondere mai mare decât în România, unde cele patru județe (Botoșani, Iași, Vaslui și Galați) reprezintă doar 8,49% din teritoriul național. Pe teritoriul vizat de program locuiește o populație de aprox. 5.593.810,00 locuitori.

Lungimea graniței între România și Republica Moldova este de 681,4 km. Lungimea graniței pe teritoriul Programului reprezintă 35,74% din granițele externe ale Republicii Moldova și 21,62% din granițele externe ale României. Pe această graniță comună există 8 treceri de frontieră, după cum urmează:

- Albița - Leușeni auto;
- Galați - Giurgiu-lești auto și feroviar;
- Sculeni - Sculeni auto;
- Stînca - Costești auto;
- Iași - Ungheni feroviar;
- Rădăuți Prut - Lipcani auto;
- Oancea - Cahul auto;
- Fălciu - Stoianovca feroviar - neoperațional.

În cadrul Raportului de mediu a fost analizată și prezentată relația dintre prioritățile Programului și prioritățile strategice naționale legate de obiectivele de protecție a mediului, pe fiecare factor de mediu pentru fiecare obiectiv prioritar, conturate în aceste documente.

Au fost stabilite următoarele obiective relevante de mediu:

Aspecte de mediu	Obiective de mediu propuse
Aer	OM.1 Îmbunătățirea calității aerului prin reducerea emisiilor generate de transportul în comun în interiorul orașelor, dar și în exterior, activitățile industriale, agricole, etc.;
Apă (de suprafață și subterană)	OM.2 Îmbunătățirea calității apelor prin reducerea emisiilor generate de activitățile industriale, agricole, etc.;
	OM.3 Îmbunătățirea și menținerea stării corpurilor de apă și

Aspecte de mediu	Obiective de mediu propuse
	nedeteriorarea stării corpurilor de apă (Directiva Cadru Apă);
Sol	OM.4 Limitarea și reducerea fenomenului de eroziune; OM.5 Menținerea stării ecologice a solului prin conversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/abandonate;
Schimbări climatice	OM.6 Scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră generate din diferite domenii de activitate pentru atingerea țintelor impuse de UE; O.M.7 Adaptarea la schimbări climatice și prevenirea riscurilor naturale, promovând beneficiile ecosistemice;
Biodiversitate	OM.8 Conservarea habitatelor și speciilor de floră și faună de importanță comunitară; OM.9 Conservarea biodiversității și menținerea rețelei naționale de arii naturale protejate;
Peisaj	OM.10 Protecția și conservarea peisajului natural;
Aspecte culturale	OM.11 Conservarea și punerea în valoare a elementelor de patrimoniu cultural; OM.12 Conservarea și revitalizarea tradițiilor și obiceiurilor locale prin turism durabil;
Conservarea resurselor naturale	OM.13 Reducerea exploatării resurselor epuizabile și facilitarea utilizării celor regenerabile;
Deșeuri	OM.14 Reducerea cantităților de deșeuri generate și creșterea gradului de reciclare/valorificare, pentru toate tipurile de deșeuri, integrând soluțiile economiei circulare;
Populație și sănătate umană	OM.15 Diminuarea emisiilor de poluanți din mediul înconjurător pentru îmbunătățirea stării de sănătate a populației și implicit creșterea calității vieții; OM.16 Utilizarea de tehnologii curate (performante) care să genereze cât mai puține riscuri pentru personalul din unitățile cu diferite domenii de activitate;
Transport	OM.17 Facilitarea infrastructurii pentru asigurarea transportului electric și cu vehicule nemotorizate, fără emisii de carbon;
Eficiență energetică	OM.18 Îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea durabilă a resurselor.

În cadrul Programului INTERREG Next România-Republica Moldova pentru perioada 2021-2027 vor putea fi realizate proiecte care vor contribui la:

- Construirea/reabilitarea/modernizarea infrastructurii în domeniul intervenției și pregătirii pentru situații de urgență;
- Dotarea cu echipamente pentru intervenții de urgență;
- Planuri/proceduri/instruiri operaționale comune pentru prevenirea și managementul riscurilor;
- Monitorizarea hidrologică a râurilor, temperatura apei, măsurarea precipitațiilor, regimul gheții;
- Protecția malurilor râurilor, canalelor, asigurarea siguranței barajelor, împădurirea malurilor râurilor;
- Activități de combatere a eroziunii;
- Campanii de conștientizare a populației aflate sub riscul dezastrelor naturale sau provocate de om;
- Elaborarea de planuri/proceduri de management comune pentru ariile protejate;
- Evaluarea, protecția și îmbunătățirea ecosistemelor existente (activități de cercetare, inventariere a resurselor, protecția speciilor pe cale de dispariție, eradicarea speciilor invazive, împăduriri etc.);
- Campanii de conștientizare pentru protecția zonelor protejate și promovarea ecoturismului;
- Infrastructură verde în zonele urbane;
- Construirea/reabilitarea/modernizarea infrastructurii de învățământ;

- Dotarea cu echipamente a instituțiilor de învățământ (școli, universități, biblioteci);
- Acțiuni comune în domeniul educației (strategii, traininguri, ateliere de lucru, schimb de experiență etc.);
- Construirea/reabilitarea/modernizarea infrastructurii sanitare;
- Dotare cu echipamente (inclusiv IT, digitalizare, active mobile, echipamente pentru situații de urgență);
- Instruire/proceduri/schimburi sau experiențe comune;
- Campanii de conștientizare;
- Reabilitarea/modernizarea și dotarea patrimoniului cultural;
- Reabilitarea infrastructurii legate de siturile de patrimoniu cultural;
- Promovarea patrimoniului cultural (campanii de promovare, evenimente culturale etc.);
- Promovarea platformelor digitale pentru turism;
- Promovarea siturilor de patrimoniu cultural și includerea acestora în rețelele și lanțurile de turism transfrontalier;
- Campanii comune, publicații, studii, strategii de îmbunătățire a potențialului turistic transfrontalier;
- Schimb de cunoștințe și bune practici în domeniul întreținerii și revitalizării zonelor și siturilor de patrimoniu cultural care sporesc atractivitatea și potențialul turistic;
- Înființarea de rețele comune în domeniul turismului și culturii;
- Strategii/planuri de acțiune/instruiri transfrontaliere comune;
- Soluții comune pentru cooperarea transfrontalieră (care pot include dotarea de echipamente, software, construcția/reabilitarea/modernizarea infrastructurii transfrontaliere);
- Campanii de informare și conștientizare;
- Strategii/planuri de acțiune/instruiri transfrontaliere comune;
- Soluții comune pentru cooperarea transfrontalieră (dotare de echipamente, software, construcție/reabilitare/modernizare infrastructură transfrontalieră);
- Campanii de informare și conștientizare.

Măsurile preconizate pentru prevenirea, reducerea efectelor semnificative asupra mediului prin punerea în aplicare a programului ce urmează a fi finanțat, vor respecta măsurile recomandate în Raportul de mediu elaborat pentru Programul INTERREG Next România-Republica Moldova pentru perioada 2021-2027, cu luarea în considerare a măsurilor concrete prevăzute în legislația de protecția mediului în vigoare.

La implementarea proiectelor se vor avea în vedere și alte elemente/aspecte specifice legislațiilor în vigoare astfel încât activitățile ulterioare să nu determine efecte semnificative asupra mediului.

Selecția alternativelor:

Analiza a fost efectuată pe două alternative, cea de bază și cea cu implementarea Programului Interreg Next România - Republica Moldova pentru perioada 2021-2027. Alternativa de bază este cea în care situația în zona eligibilă rămâne neschimbată față de soluția fără Program. Este alternativa fără acțiune, cea a unui scenariu care păstrează status-quo.

Implementarea Programului este alternativa propusă, prin care la nivel regional, cu influență directă asupra nivelului național, se vor putea atinge țintele de reducere și atenuare a poluării. Alternativa cu Program este o bază a continuării politicilor publice pentru introducerea unor „scenarii verzi”. Pentru a evalua influența pe care o au intervențiile și măsurile propuse prin fiecare dintre prioritățile analizate, au fost avute în vedere tendințele care țin de obiectivele de dezvoltare regională și națională. Această alternativă a fost comparată cu alternativa de bază, considerată de referință, cea fără modificări ale politicii de mediu, ale politicilor publice.

Indicatorii pentru monitorizarea efectelor asupra mediului propuși în Raportul de mediu sunt:

- Număr de proiecte care vor contribui pozitiv la diminuarea emisiilor de poluanți în atmosferă (CO_x, NO_x, SO₂, particule în suspensie, metale grele, COV, HAP) rezultate în perioada de construcție/exploatare a proiectelor propuse prin Programul Interreg Next România-Republica Moldova 2021-2027;
- Numărul de poluări accidentale înregistrate și suprafețele afectate (ca urmare a proiectelor propuse prin Programul Interreg Next România-Republica Moldova 2021-2027), inclusiv cantitatea și tipul de substanțe care au determinat poluarea accidentală;

- Contribuție la diminuarea emisiilor de poluanți în atmosferă (CO_x, NO_x, SO₂, particule în suspensie, metale grele, COV, HAP) rezultate în perioada de construcție/exploatare a proiectelor propuse prin Programul Interreg Next România-Republica Moldova 2021-2027;
- Contribuție la diminuarea poluărilor accidentale înregistrate și suprafețele afectate (ca urmare a proiectelor propuse prin Programul Interreg Next România-Republica Moldova 2021-2027), inclusiv cantitatea și tipul de substanțe care au determinat poluarea accidentală;
- Numărul de proiecte care vor contribui la menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor din cadrul ariilor naturale protejate și din proximitatea acestora;
- Contribuție la menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor din cadrul ariilor naturale protejate și din proximitatea proiectelor propuse prin Programul Interreg Next România-Republica Moldova 2021-2027;
- Numărul de proiecte care vor viza transformări de peisaj care ar putea să apară ca urmare a realizării proiectelor propuse prin Programul Interreg Next România-Republica Moldova 2021-2027 (suprafețe de teren ocupate permanent și temporar, număr clădiri dezafectate);
- Număr de proiecte care vor viza fronturi pentru descărcarea arheologică;
- Contribuție la păstrarea și conservarea elementelor de patrimoniu cultural;
- Număr de proiecte care vor utiliza ca surse de energie și de transport, combustibili alternativi;
- Contribuție la reducerea exploatării resurselor epuizabile și facilitarea utilizării celor regenerabile;
- Contribuția proiectelor la reducerea cantității de deșeuri generate, (tone/an) - pentru proiectele propuse prin Programul Interreg Next România-Republica Moldova 2021-2027;
- Contribuție la reducerea cantităților de deșeuri generate și creșterea gradului de reciclare/valorificare pentru toate tipurile de deșeuri integrând soluțiile economiei circulare;
- Număr de proiecte care vor contribui pozitiv la diminuarea numărului de persoanele posibil a fi expuse la concentrații crescute ale poluanților în atmosferă din zona de implementare a proiectului finanțat prin Programul Interreg Next România-Republica Moldova 2021-2027;
- Număr de proiecte care vor contribui pozitiv la diminuarea numărului de boli profesionale și boli legate de profesie ce ar putea rezulta din implementarea proiectelor;
- Număr de proiecte care vor contribui la asigurarea unui transport durabil, electric și/sau nepoluant;
- Număr de proiecte care vor viza reabilitarea de unități publice;
- Contribuția la îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea durabilă a resurselor.

Sinteza monitorizării efectelor prin indicatorii menționați va fi transmisă de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației până la sfârșitul primului trimestru al anului ulterior realizării monitorizării, la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

2. Conform art. 6.3 din Directiva SEA coroborat cu art. 14, alin. 2 din HG nr.1076/2004, autoritățile identificate ca având responsabilități specifice în domeniul mediului și interesate de efectele asupra mediului determinate de aplicarea *Programului* au fost: Ministerul Sănătății, Ministrul Afacerilor Interne - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, Ministerul Culturii, Ministerul pentru Societatea Informațională, Administrația Națională „Apele Române”, Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, Consiliile județene din aria de implementare a programului și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (prin direcțiile de specialitate).

3. Modul de informare și consultare a publicului:

Programul Interreg Next România-Republica Moldova 2021-2027 a fost afișat spre consultare publică pe paginile de internet a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, la următorul link : <https://www.ro-md.net/ro/2021-2027/programare> și pe pagina de internet a Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor, la următorul link: <http://www.mmediu.ro/categorie/programul-interreg-next-romania-moldova-2021-2027/373>. În perioada de consultare nu s-au primit observații din partea publicului interesat.

Documentele elaborate în versiunea finală a Grupului de Lucru (*Programul* și Raportul de mediu) au fost puse la dispoziția publicului pe paginile de internet a Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor respectiv Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pentru a fi consultate de publicul interesat, pe o perioadă de 30 de zile. În această perioadă la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației nu au fost înregistrate observații/comentarii din partea publicului interesat.

Prin introducerea recomandărilor primite din partea autorităților participante în grupurile de lucru și a recomandărilor din consultarea publică, în vederea elaborării Programului și a Raportului de mediu, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor consideră *Programul* aprobat.

După adoptarea Programului Interreg Next România-Republica Moldova 2021-2027 titularul, respectiv Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației va transmite Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor Decizia Comisiei Europene de adoptare a programului și va informa autoritățile implicate în procedură și publicul despre adoptarea acestuia.

Robert- Eugen SZÉP

Secretar de Stat

